

Nam Định

NĂM THỨ HAI TÁM (BỘ MỚI)

Cuối tuần

NGÀY 6/12/2024 SỐ 6019 (8620)

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH NAM ĐỊNH, TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TỈNH NAM ĐỊNH

THỰC HIỆN THẮNG LỢI NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI ĐẢNG BỘ CÁC CẤP

NHÂN NGÀY TRUYỀN THỐNG MỸ THUẬT VIỆT NAM (10/12)

Hội họa Nam Định

trên đường hội nhập và phát triển

Bài và ảnh: KHÁNH DŨNG

Với tình yêu nghề, hăng say lao động nghệ thuật, các thế hệ họa sĩ Nam Định đã không ngừng tìm tòi, khám phá, sáng tạo để cho ra đời những tác phẩm hội họa phong phú về nội dung, đa dạng về đề tài. Bên cạnh những họa sĩ gạo cội, nhiều kinh nghiệm, nhiều nghệ sĩ tạo hình trẻ đã tạo được phong cách riêng với bút pháp tự tin, góc nhìn mới mẻ, sự biểu đạt mạnh mẽ, nguyên sơ và gồ ghề trên nhiều loại chất liệu; qua đó truyền đạt sâu sắc ý tưởng, thông điệp, thể hiện chân thực vẻ đẹp cuộc sống, thiên nhiên, mảnh đất và con người quê hương Nam Định.

Đồng hành cùng sự phát triển quê hương, đất nước

Nhắc đến mỹ thuật Nam Định, văn nghệ sĩ quê hương luôn tự hào với tên tuổi các họa sĩ thế hệ đi trước như: Trần Trung Kỳ, Bùi Ngọc Tú, Phạm Quyền, Dương Đức Điện, Phan Thăng, Lê Đức Biết, Lê Minh Châu, Nguyễn Ngọc Châu;... Tiếp đó là các lớp họa sĩ thế hệ sau như: Nguyễn Công Hiệp, Vũ Xuân Dương, Trần Văn Thăng, Bùi Anh Tuấn, Đặng Khắc Thiêm, Doãn Ngọc Báu, Vũ Tuấn Việt, Phạm Quang Vinh, Trần Hậu, Đỗ Văn Tiệp, Nguyễn Quang Nhung, Trần Đình Tuyển... cùng số ít các nữ họa sĩ nhiệt huyết như: Vũ Thị Hương, Nguyễn Thị Nga, Trần Thị Quỳnh, Nguyễn Thị Thủy; nhà điêu khắc tài hoa Nguyễn Văn Đức hay các họa sĩ tích cực trong sáng tác logo, tranh cổ động: Lương Văn Phương, Lê Anh. Từ thời chiến đến thời bình, các họa sĩ Nam Định đã sáng tác nhiều tác phẩm có giá trị về nội dung,

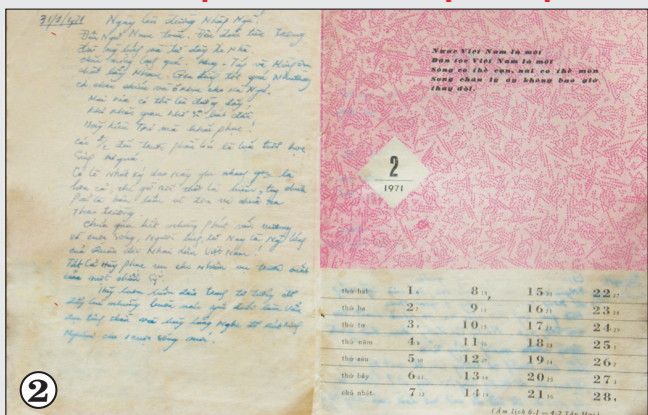
Tác phẩm hội họa "Trước giờ huấn luyện" (sơn dầu) của họa sĩ Vũ Xuân Dương tham dự Triển lãm Mỹ thuật toàn quốc đề tài "Lực lượng vũ trang - chiến tranh cách mạng" năm 2024 tại Bảo tàng Quân sự Việt Nam.

tư tưởng và nghệ thuật. Họa sĩ Vũ Xuân Dương, Chi hội trưởng Chi hội Mỹ thuật Việt Nam tỉnh Nam Định, Phó Chủ tịch Hội Văn học - Nghệ thuật (VHNT) tỉnh là người sáng tác nhiều tranh sơn dầu, bột màu về đề tài lễ hội và mùa xuân, tiêu biểu như: "Lễ hội Phủ Dầy", "Lễ hội Đền Trần", "Lễ hội Chùa Cổ Lễ", "Hội chợ Viêng", "Mơ

xuân", "Sang xuân"... Họa sĩ Nguyễn Ngọc Châu có nhiều sáng tác về mùa xuân với không khí lao động sản xuất, quê hương trên đường đổi mới như: "Mây tuốt lúa", "Mùa xuân trong phân xưởng nhuộm", đề tài "Du ca" (acrylic). Chủ đề mùa xuân cũng là mạch nguồn cảm xúc vô tận (Xem tiếp trang 8)

Trong số này

Từ những trang nhật ký của người lính hiểu thêm cội nguồn sức mạnh Việt Nam

Huyện Trần Công chúa LỊCH SỬ VÀ GIAI THOẠI

Cây hồ kệt của bà

HƯỚNG TỚI KỶ NIỆM 80 NĂM NGÀY THÀNH LẬP QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM (22/12/1944 - 22/12/2024)

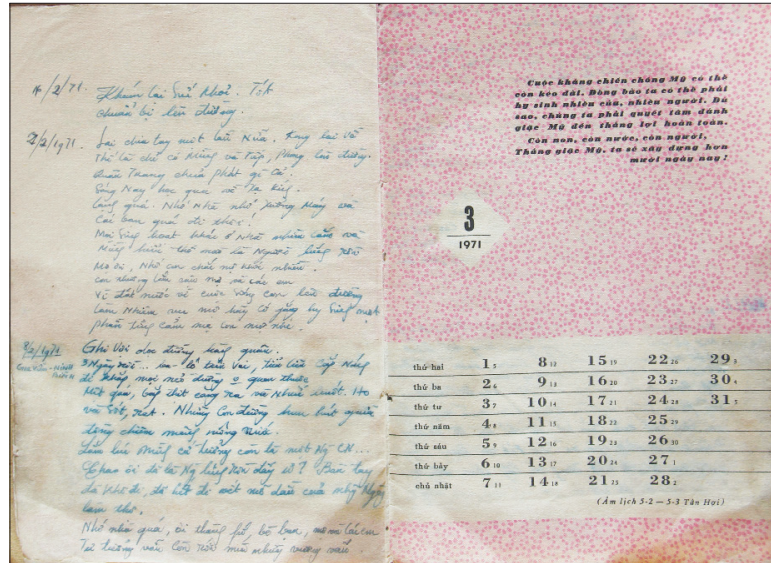
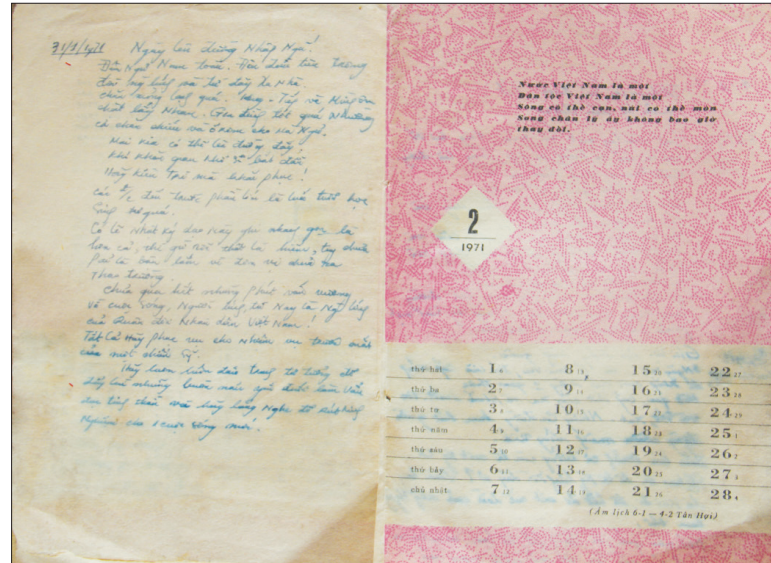
Từ những trang nhật ký của người lính hiểu thêm cội nguồn sức mạnh Việt Nam

LÃ QUÝ HƯNG

Liệt sĩ Đỗ Đình Xô (1950-1972).

Năm 2018, Nhà xuất bản Quân đội nhân dân xuất bản tập nhật ký thời chiến “Liệt sĩ Đỗ Đình Xô và những dòng nhật ký không tiếng súng” do nhà báo Lã Quý Hưng sưu tầm, biên soạn. Khác với nhật ký của bao người lính viết trước và sau những trận đánh khốc liệt, cuốn nhật ký này là những dòng ghi chép về cuộc sống, tâm tư, tình cảm và đặc biệt là những đấu tranh nội tâm của người lính trong những ngày luyện tập để chuẩn bị vào chiến trường khói lửa.

Những trang nhật ký của liệt sĩ Đỗ Đình Xô.

Đúng dịp tháng tư lịch sử, Chủ tịch HĐQT Công ty CP Nhân Bình, doanh nhân Đỗ Kim Định đưa tôi quyển nhật ký của người anh trai, liệt sĩ Đỗ Đình Xô ghi chép về 7 tháng luyện tập đến ngày lên đường vào Nam chiến đấu.

Những đoạn nhật ký như là những thước phim sống động, ở đó hiện lên một cách chân thật những giờ phút luyện tập gian khổ, nỗi nhớ, tình yêu gia đình, xướng máy, quê hương, nhất là với những người thân yêu.

Và hiện lên sau từng trang nhật ký là ý thức về danh dự con người, là tinh thần trách nhiệm của người công dân trước vận mệnh Tổ quốc, niềm tin tưởng tuyệt đối vào Đảng, vào sự nghiệp đấu tranh giải phóng đất nước. Đặc biệt là tinh thần “Xẻ dọc Trường Sơn đi cứu nước” của thế hệ thanh niên thời chống Mỹ. Và chỉ qua một số dòng nhật ký đủ cho ta hiểu thêm về cội nguồn sức mạnh để hàng triệu chiến sĩ vượt qua những suy nghĩ cá nhân, dẫn bước vượt Trường Sơn vào cuộc chiến đấu đầy hy sinh gian khổ làm lên chiến thắng vĩ đại trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

Một tinh thần sẵn sàng lên đường, chiến đấu, hy sinh

Ngày 31/1/1971: Ngày lên đường nhập ngũ. Đêm ngủ Nam Toàn, đêm đầu tiên trong đời người lính. Chăn mỏng lạnh quá, gia đình tốt quá nhường cả chăn chiếu và ổ rơm cho mà ngủ.

12/2/1971: Buổi trưa của rừng núi Hoà Bình. Tiếng chim rúc rích và núi giăng mù, gió Đông Nam về rồi, thế là mùa xuân đã khoác lên núi đồi cái áo xanh tươi trẻ thay áo vàng tàn tạ mùa đông.

18/4/1971: Sao sợ thế những lúc ngồi rồi như thế này. Tất cả thành phố, gia

đình, bạn bè, tất cả những cái gì xưa kia quen thân cứ gọi xô về bao nhiêu buồn buồn ấy. Rặng núi cứ sầm sập mà ngăn lấy tầm mắt, hướng Đông Bắc, hướng quê nhà.

22/4/1971: Nếu không có gì thay đổi thì sẽ đảm nhận trách nhiệm A phó rồi đấy. Nhiệm vụ mới quá là nặng nề hơn một chiến sĩ bình thường. Thôi hãy cố gắng lên vì nhiệm vụ cách mạng. Bình tĩnh, khôn khéo, lắng nghe... “Là đoàn viên thanh niên có nghĩa là phải làm thế nào cống hiến toàn bộ công tác, toàn bộ sự nghiệp của mình cho cách mạng!” (Lê-nin).

23/4/1971: Đồng Rặt ơi, mấy chục giờ nữa là xa nhau rồi đấy. Chào nhé, những ngọn đồi cỏ gai in dấu chân ta những buổi tập rèn, chào nhé những con đường mòn đá nổi lờ mờ, chào đêm tối Đồng Rặt mệnh mệnh tiếng đẽ kều, chào giếng nước có cây bưởi ven đồi thơm thơm hương buổi sáng, chào những người mẹ dân tộc Mường chân chất yêu thương, chào các cô gái, với nụ cười mang muôn vẻ duyên dáng của hoa rừng.

Ta lại ra đi, tiếp những con đường vào gian khó và vinh quang: chiến đấu. Ta ra đi mang tất cả tình yêu đất nước, quê hương ra trận. Đồng Rặt ơi, hẹn ngày về chiến thắng!

14/5/1971: Nghe keng và bật dậy... Cứ thế từ 6 giờ 30' sáng đến 9 giờ, 10 giờ và có hôm 11 giờ khuya... Sáng báo động hành quân từ 3h đêm, chạy 10km lấy than, tới thao trường, chiều lại đi 10km lấy than, tối đến thao trường nhấp nháy... xạ kính. Đấy, cứ thế lá thư chẳng kịp ghi, áo quần tắm rửa phải hết sức tranh thủ

gấp rút. Càng đi sâu vào đời người lính càng gian khổ và bận nhiều.

12/6/1971: Cái buổi chiều ấy, đêm ấy sao hãi hùng thế, tiếp theo là những ngày chưa bao giờ gặp phải trong đời mình, cơn sốt cứ lên, mệt và tức thở, bụng đau đớn và đi ngoài liên tục, một hạt đường không có và trong túi chẳng còn lấy 1 hào... Cách nhà có 30km thôi, nhớ quá.

24/6/1971: Buổi sáng, cầm tờ giấy ra viện, đứng giữa thị xã mà lòng rối bời bao nỗi giằng co! Muốn về nhà quá, Thành Nam! Ôi tiếng còi tàu náo nức ngoài ga và những chuyến xe Nam Hà ì ầm lấy khách. Về ư? chỉ 45 phút thôi là thấy cậu mợ và các em! Đeo ba lô, đi dưới trời mưa nhe mà nôn nao khó tả!... Chứa giấy đi ư?... Minh hết giấy giấy ra lại cất giấy vào! Mông lung, dẫn đi! Xô ơi, liệu mà “vén tay áo đốt nhà tàng đấy”! Nếu đơn vị biết thì bẽ mặt! Và bao nhiêu ngày cố gắng thế là đi về! Nghị lực ơi! Hãy nên lại khát khao về với gia đình đi.

Cố lên! Cố lên nào, về nhà mà vui trong nhấp nháy lo âu thì sao đây? Minh phải rẽ vào một hàng nước để lấy lại bình tĩnh. Minh đã thắng, cái quyển rừ đã bị đẩy lùi, lên xe về thẳng đơn vị!

24/7/1971: Trong bước đường đi đến tương lai, vấn đề vào Đảng đã bao nhiêu lần mình day dứt... nhưng trước sau mình sẽ cố gắng kiên tâm rèn luyện trong đội quân cách mạng. Đảng sẽ hiểu mình. Nếu vì nguyên tắc, mình không trở thành một đảng viên thì cũng là một quần chúng tốt của Đảng. Trong tập thể gang thép này, lẽ sống

cao đẹp phải là hy sinh chiến đấu vì lợi ích của cách mạng, phải nhen cho ngọn lửa ấy bốc cao trong mình!

27/7/1971: ...Chạy nhanh lên tàu ơi, đây rồi ta đợi, ta mong... Ôi kia rồi những ngọn đèn thành phố, những ngọn đèn chong mắt thức với phố phường xuống chợ, thức với ca chiều ca đêm, thức với bến phà ngọn sóng, bóng những lưng trần bốc vác... Thành Nam yêu thương ơi, chào quê hương nhé, 6 tháng rồi mới trở lại hôm nay!... Ôi, lại được đặt chân lên những phố phường năm xưa từng thấm giọt mồ hôi mình, từng thấm máu đồng chí những ngày chiến tranh...

Nhà máy của ta ơi, tiếng máy nổ vẫn đều đặn rền rền cho những ánh đèn rực rỡ như ngày xưa ta còn đi ca đấy ư... Tất cả vẫn như xưa... tiếng máy reo ầm ì, vẫn như xưa người bạn gái cúi xuống thao tác những đường răng... Vẫn như xưa mà sao tim ta đập mạnh thế khi vào thăm lại nhà máy ơi... dãy máy vẫn sáng hàng, làn phai vẫn ra đều... bao đêm rồi ta nhớ máy ơi, chiếc thước cặp đây từ tay bạn chỉ cho ta từng mi-công... Đứng lặng đi mà trông cổ máy của mình. Máy C616, “Cổ máy thanh niên”.

28/8/1971: Sao nhiều thế mưa gió ơi, tất cả đất trời mịt mù mờ ám. Gió mưa có biết không nổi lòng quận đau của người lính đang thương mẹ, thương em sống nổi trôi nơi bờ bãi vì bão và lụt ở quê nhà.

1/9/1971: Một tin buồn đau lòng đến với mình. Nhà cửa thế là tiêu mất cả. Chao ôi bao nhiêu mồ hôi, bao nhiêu gom góp hàng năm trời của cậu mợ và các em, của mình,

thế là bão lụt quái ác đã cuốn đi. Biết làm sao bây giờ cậu mợ! còn đâu? ở đâu?

17/9/1971: Đợt này Xô bị đau lưng rồi lại đau chân... Trước ngày hành quân có 48 tiếng, lo quá, chả lẽ lại bỏ ở nhà. Xô phải tìm đủ mọi cách chạy chữa. Bóp cả buổi đầu nóng và phải nhờ chị chủ nhà dẫn tới một cô chữa con so bóp cho 1 tiếng liền. “Chao ôi, chưa bao giờ Xô bị đau mà lại tích cực lo toan thuốc thang như lần này”...

20/9/1971: Hai ngày rồi, cơn sốt... lảm lảm mình tưởng rằng gục mất... Minh cố cắn răng bám đội hình, tai ù đi, đầu nóng giần giật. Người chiến sĩ cách mạng phải chịu đựng gian khổ, mình cứ tự nhủ mỗi bước đi rằng, cố gắng, cắn răng vào mà bước, đừng để anh em phải khiêng cáng. Cố, cố khi nào ngất thì nhờ đến anh em.

25/9/1971: Hãy còn giữa mùa thu, xanh thắm da trời. Một vài cơn gió đông bắc sớm đem đến cái lạnh lạnh báo hiệu mùa một mùa đông. Nhiều lúc Xô cứ lo lo rằng không đủ sức mà vượt nổi Trường Sơn. Xô ghét cái ốm, ghét cái ốm vô cùng ở đời người lính. Lúc ấy Xô cứ muốn bật lên gọi mẹ. Tiếng mẹ lúc này cũng nguy hiểm, nó để làm mình yếu lại.

28/9/1971: Ngày lên đường về phép đã tới. Trở lại quê hương lần này rồi lên đường khói bụi của cuộc chiến đấu đang tiếp diễn.

7/10/1971: Còn 4 ngày nữa, ngày tôi ra đi, ngày rời quê hương vào mặt trận.

Thành phố tôi đang đẹp những tối trăng giữa mùa thu, (Xem tiếp trang 6)

Mỗi dịp Tết đến, Xuân về, cùng với bánh chưng xanh, câu đối đỏ, trên ban thờ tổ tiên mỗi gia đình không thể thiếu những nén hương trầm thơm ngát. Ẩn sâu trong hương thơm nồng ấm không chỉ là tấm lòng hiếu kính của con cháu tưởng nhớ ông bà tiên tổ, mà còn có cả những câu chuyện về nghề được gửi gắm, những ước nguyện được gìn giữ phát triển...

Sinh ra và lớn lên trong gia đình có nghề làm hương truyền thống, ngay từ nhỏ, anh Lại Văn Quang, thôn An Trong, xã Phương Định (Trực Ninh) đã được chứng kiến người thân bận rộn làm hương vào dịp giáp Tết. Tình yêu của anh với sản phẩm truyền thống của gia đình cứ thế lớn dần theo năm tháng. Theo anh Quang, điểm đặc biệt khiến hương của gia đình luôn được khách hàng ưa chuộng chính là bởi nguyên liệu làm hoàn toàn tự nhiên, thân thiện với môi trường, hương khi thấp lên có mùi thơm ngọt, dịu nhẹ và an toàn... Gia đình anh Quang sản xuất hương đã nhiều năm, chủ yếu làm các loại hương bài, hương nén, hương vòng. Muốn tạo ra những nén hương bảo đảm độ cháy, thơm, giữ màu không chỉ đòi hỏi nguyên liệu đạt chuẩn mà còn trải qua nhiều công đoạn công phu. Tuy nhiên, công đoạn quan trọng nhất là cách pha chế, pha đủ liều lượng, thành phần theo bí quyết gia truyền của gia đình. Theo anh Quang, để có được nén hương thơm trước hết phải tinh tế từ khâu chọn nguyên liệu. Nguyên liệu chính để làm hương gồm 10-30 loại thuốc Bắc như: đinh hương, cam thảo, tế tân, quế chi, đan bì, địa liên, đại hoàng, mộc hương, xương truat, trầm hương, củ khương và các phụ gia có tác dụng kết dính như nhựa trám, nhựa thau... Mỗi loại nguyên liệu phải bảo quản sạch sẽ, thơm tho để lưu giữ mùi thơm đặc trưng của từng vị.

Công đoạn đầu tiên là phải đồng chính xác tỷ lệ các loại nguyên liệu, sau đó trộn theo đúng trình tự từng vị rồi cho nghiền nhuyễn thành bột. Sau khi hoàn tất các công đoạn chuẩn bị nguyên liệu, bột được "luyện" nhuyễn với nước và phụ gia. Để làm ra sản phẩm hương truyền thống, ngoài tính tỉ mỉ, cẩn trọng, chính xác trong các công đoạn từ phối, chế biến nguyên liệu, nghiền thành bột, người thợ còn khéo léo khi thực hiện các khâu "nhúng", "vẽ" để tạo ra sản phẩm đồng đều "trăm que như một". Không chỉ vất vả trong khi sản xuất, người làm hương cũng bị ảnh hưởng sức khỏe do ô nhiễm môi trường, bụi bặm từ bột lá và mùn cưa trong công đoạn lăn bột, se hương. Thế nhưng người làm hương vẫn rất nhiệt huyết với nghề, bởi làm hương vừa giúp gia đình tăng thu nhập, nâng cao đời sống, vừa lưu giữ được nghề truyền thống.

Công đoạn phơi hương chiếm nhiều thời gian, nếu trời nắng chỉ cần phơi một buổi là khô, nếu thời tiết âm u thì có thể mất đến 3 ngày hương mới khô. Anh Quang thường chọn những khoảng sân nhiều nắng để phơi và đảo hương khi nắng chuyển hướng để giúp hương khô nhanh hơn, đều màu hơn. Hiện nay, tuy đã có máy móc hỗ trợ trong nhiều công đoạn làm hương nhưng gia đình anh Quang vẫn chọn cách phơi

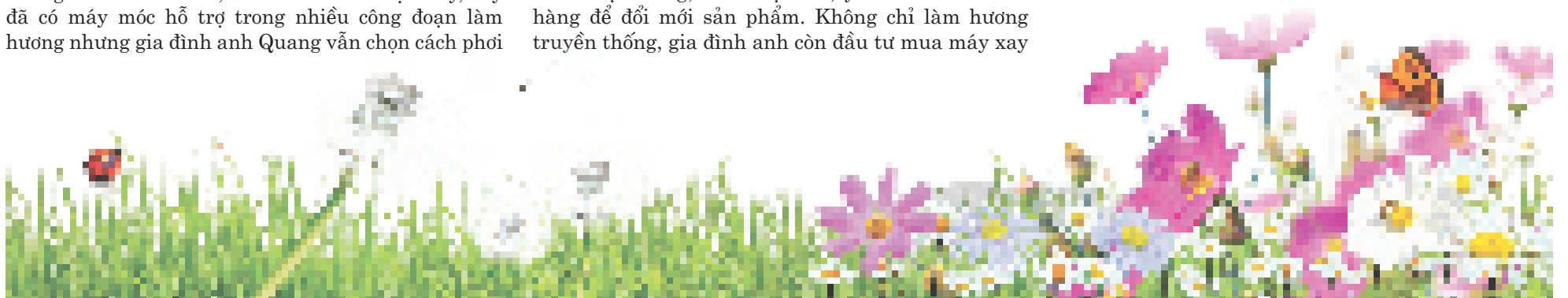
nắng để sản phẩm khô tự nhiên. Đối với gia đình anh Quang cũng như những người thợ làm hương đang chăm chỉ làm và xuất bán quanh năm nhưng vào dịp tết, lượng hàng sản xuất và bán ra vẫn nhiều nhất. Đây cũng là dịp bận rộn, mùa làm ăn của thợ hương. Dịp này, mỗi ngày gia đình anh Quang thường xay từ 6-7 tạ bột để làm hương, số lượng hương sản xuất ra trong dịp cận tết có thể tăng gấp 2-3 lần so với ngày thường mới đủ đáp ứng nhu cầu thị trường. "Là gia đình có truyền thống làm hương, đã gắn bó với nghề hơn 20 năm nay. Gia đình tôi là một trong số ít hộ dân trong làng làm nghề sản xuất hương để bán quanh năm. Các tháng trong năm, gia đình tôi sản xuất trung bình khoảng 100 nghìn hương/tháng; nhưng dịp cuối năm sẽ thuê thêm nhân công để sản xuất khoảng 300-400 nghìn hương để cung ứng cho thị trường. Hiện nay, sản phẩm của gia đình chủ yếu là các loại hương: hương bài, hương vòng, hương que... và đang được bán rộng rãi tại nhiều tỉnh, thành phố từ Bắc đến Nam", anh Quang cho biết thêm.

Để có đầu ra ổn định, gia đình anh Quang đã tìm kiếm thị trường, nắm thị hiếu, yêu cầu của khách hàng để đổi mới sản phẩm. Không chỉ làm hương truyền thống, gia đình anh còn đầu tư mua máy xay

bột, máy làm hương giảm bớt công sức mà mang lại hiệu quả cao hơn từ cách làm thủ công truyền thống. Ứng dụng những cách làm mới như làm hương nhúng nhanh gấp 10 lần so với làm hương xe, một ngày có thể làm đến 6.000 cây hương; trực tiếp giải quyết việc làm cho 5 nhân công với mức lương 3-4 triệu đồng/người/tháng. Từ nghề làm hương gia truyền đã giúp gia đình anh Quang có cuộc sống ấm no, con cái trưởng thành.

Chỉ còn gần 2 tháng nữa là tới Tết Nguyên đán. Những ngày tết sẽ không thể thiếu được mùi thơm thiêng liêng của những nén hương trầm đầy dư vị. Mỗi nén hương được làm ra đều mang theo sự tỉ mỉ, khéo léo và sự thành kính của người làm nghề, thơm ngát nơi thờ tự, mang lại sự bình yên, ấm cúng, góp phần giữ gìn nghề truyền thống và bảo tồn giá trị bản sắc văn hóa dân tộc ■

Anh Lại Văn Quang, thôn An Trong, xã Phương Định (Trực Ninh) giới thiệu sản phẩm hương vòng của gia đình (ảnh 1); Se hương bài tại cơ sở sản xuất của anh Lại Văn Quang (ảnh 2); Đa dạng các sản phẩm hương truyền thống tại cơ sở sản xuất của anh Lại Văn Quang (ảnh 3).

Huyền Trân Công chúa LỊCH SỬ VÀ GIAI THOẠI

Bài và ảnh: KHÁNH DŨNG

Nhà thuyền rồng mô phỏng cảnh thuyền rồng đón Công chúa Huyền Trân từ Chiêm Thành về nước.

Huyền Trân Công chúa (1287-1340) - con gái của Thái Thượng hoàng Trần Nhân Tông và Khâm Từ Bảo Thánh Hoàng Thái hậu, cũng là em gái Vua Trần Anh Tông. Năm 1306, khi vừa tròn 19 tuổi, vâng lời vua cha, vì lợi ích của dân tộc, Huyền Trân Công chúa đã lên đường sang Champa để kết hôn với vua của Vương quốc Champa là Chế Mân và được phong làm Hoàng hậu Paramesvari. Sau khi Vua Chế Mân đột ngột qua đời, Huyền Trân được vua cha sai người đưa trở về Đại Việt. Trở về quê hương, Huyền Trân xuất gia, thọ Bồ Tát giới với Thiền sư Bảo Phác tại núi Trâu Sơn (Bắc Ninh ngày nay), pháp danh Hương Trạng. Sau đó, bà về tu hành tại Chùa Hồ Sơn, xã Liên Minh, huyện Vụ Bản (Nam Định) cho đến khi qua đời.

Huyền Trân Công chúa với dân tộc và Phật giáo Việt Nam

Theo tham luận của các nhà nghiên cứu lịch sử, văn hóa, tín ngưỡng trình bày tại Hội thảo khoa học: "Huyền Trân Công chúa: cuộc đời và giai thoại" mới được Viện Nghiên cứu tôn giáo (Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam), Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Nam Định phối hợp với UBND huyện Vụ Bản tổ chức, khởi nguyên hành trình làm dâu của Công chúa Huyền Trân trên đất Champa bắt đầu bằng sự kiện Thái Thượng hoàng Trần Nhân Tông đến thăm Champa vào năm Tân Sửu (1301). Được Vua Chế Mân tiếp đãi nồng hậu nên trước khi trở về, Thái Thượng hoàng Trần Nhân Tông đã hứa gả con gái cho Chế Mân. Khi ấy Công chúa Huyền Trân mới 14 tuổi, việc hôn sự

bị lùi lại vài năm. Đến năm 1305, Quốc vương Champa sai Chế Bồ Đài và sứ đoàn hơn trăm người đem sinh lễ vàng bạc, hương quý, vật lạ để làm lễ vật cầu hôn. Sau khi kết hôn, Quốc vương Champa còn dâng 2 vùng đất: châu Ô và châu Lý cho Đại Việt, sau này Vua Trần Anh Tông đổi tên là châu Thuận và châu Hóa (tức từ Quảng Trị đến Quảng Nam ngày nay). Công chúa Huyền Trân vừa trưởng thành đã sớm gánh trách nhiệm với non sông, cúi đầu gạt lệ, rời bỏ quê hương, rời bỏ người thân qua Champa làm dâu. Theo bước chân công chúa về Champa, những nhóm cư dân Đại Việt di cư vào phía Nam tiếp quản đất đai, làm ăn sinh sống, mở mang bờ cõi. Công chúa Huyền Trân đã trở thành "sứ giả" của mối quan hệ hòa bình, hữu nghị giữa 2 quốc gia, củng cố, tăng cường quan hệ bang giao thân thiện, tránh xung đột để nhân dân được sống yên bình. Bối cảnh bấy giờ, hai nước Đại Việt và Champa đang trong thế tựa lưng vào nhau. Nước Champa đang trên đà phát triển và là đối tượng mà đế chế Nguyên Mông muốn tranh thủ thuyết phục để thực hiện mưu đồ bành trướng xuống phía Nam sau khi dùng vũ lực bất thành. Còn đối với Đại Việt, liên minh chặt chẽ với Champa là vấn đề sống còn trong bối cảnh Nguyên Mông vẫn chưa chịu từ bỏ dã tâm đánh chiếm sau 2 lần xâm lược thất bại. Sống trên đất Champa, Huyền Trân Công chúa đi du hành, kinh lý văn cảnh khắp nơi để tìm hiểu nền văn hóa nơi đây. Thấm nhuần tư tưởng "từ bi, bác ái" của vua cha, Huyền Trân đã cho xây dựng nhiều đền đài, chùa tháp và thường xuyên chăm lo cho cuộc sống người dân nên được nhiều người yêu mến. Bà thành người kết nối hai cộng đồng

(Xem tiếp trang 7)

Danh ngôn cuộc sống

1. Trước hết hãy tạo dựng những điều khả thi và rồi những gì có thể xảy ra sẽ xảy ra.

ELON MUSK

2. Tất cả kho tàng trên trái đất không thể nào sánh bằng hạnh phúc gia đình.

CALDERON

3. Lòng can đảm sẽ tránh được nhiều tai họa, tính hèn nhát luôn luôn gặp chuyện đau lòng.

MICHELDEON

Tìm tiếng thời đưa

TRẦN THẾ TUYẾN

Tôi về tìm tiếng thời đưa
Dấu không còn nữa, vẫn chưa nguôi lòng.

Một thời Năng Tĩnh, Chợ Rồng
Những năm bom đạn vẫn hồng má em.

Nghe hồ La Kết hương sen
Sông Đào sóng vỗ thân quen quá chừng.

Xưa kia xơ xác xóm làng
Nay thành đô thị mệnh mang sắc màu.

Ở đâu hun hút đường tàu
Ở đâu Tượng Thánh thăm sâu nỗi lòng.

Ở đâu, ngày em lấy chồng
Phù sa nhuộm đỏ dòng sông thánh thần.

Dấu đi xa cũng cận gần
Thành Nam, Sơn Hạ nặng ân nghĩa tình!

Thành phố Hồ Chí Minh, 3/12/2024

Thành Nam trên đường đổi mới. (Ảnh VIẾT DU)

TIN VĂN HÓA

Lần đầu tiên cuộc thi viết Những tấm gương bình dị mà cao quý trao giải đặc biệt

Cuộc thi viết "Những tấm gương bình dị mà cao quý" lần thứ 15 (2023-2024) với chủ đề "Dấu ấn bộ đội thời bình" là hoạt động thiết thực hướng tới kỷ niệm 80 năm Ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam (22/12/1944 - 22/12/2024), 35 năm Ngày hội Quốc phòng toàn dân (22/12/1989 - 22/12/2024), 80 năm Ngày truyền thống Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam (22/12/1944 - 22/12/2024).

Cuộc thi viết được phát động từ ngày 8/6/2023 đến 31/10/2024, nhằm phát hiện, tôn vinh những tấm gương tiêu biểu là quân nhân, cựu chiến binh, cựu quân nhân có những cống hiến, đóng góp xuất sắc trong sự nghiệp xây dựng Quân đội, củng cố quốc phòng thời kỳ mới.

Sau hơn 1 năm phát động, Ban tổ chức nhận được gần 1.000 tác phẩm dự thi (nhiều nhất từ trước đến nay), ở các thể loại phóng sự, bút ký, ký chân dung... Qua hai vòng chấm của Hội đồng Sơ khảo và Hội đồng Chung khảo, Ban tổ chức đã lựa chọn 35 tác phẩm xuất sắc nhất để trao giải tặng các tác giả, nhóm tác giả, gồm: 1 giải Đặc biệt (50 triệu đồng) (trao lần đầu tiên sau 15 lần tổ chức), 3 giải A (mỗi giải 30 triệu đồng), 8 giải B (mỗi giải 20 triệu đồng); 11 giải C (mỗi giải 10 triệu đồng) và 12 giải Khuyến khích (mỗi giải 5 triệu đồng). Tổng giá trị giải thưởng là 820 triệu đồng.

Triển lãm "Chân trần chí thép" với 250 hình ảnh, tư liệu sinh động

Từ ngày 3 đến 31/12, tại Bảo tàng Lực lượng vũ trang miền Đông Nam Bộ (Thành phố Hồ Chí Minh), Cục Chính trị Quân khu 7 phối hợp với Ban Quản lý Di tích Nhà tù Hỏa Lò (Sở Văn hóa và Thể thao thành phố Hà Nội) tổ chức khai mạc triển lãm trưng bày chuyên đề "Chân trần chí thép". Sự kiện nhằm giới thiệu đến khán giả câu chuyện về ý chí, lòng quả cảm của những người con ưu tú đã đi theo con đường cách mạng mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chọn. Đây là hoạt động thiết thực chào mừng kỷ niệm 80 năm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam (22/12/1944 - 22/12/2024), 79 năm ngày truyền thống Quân khu 7 (1945-2024).

Với 250 hình ảnh, tư liệu được chia thành 3 nội dung: "Theo dấu chân Người"; "Từ trong tù ngục" và "Chân trần chí thép". Các hình ảnh, tư liệu khắc họa những gian khổ, khốc liệt của kháng chiến và sự đóng góp của các vị tướng lĩnh cho sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc; góp phần bồi đắp niềm tự hào dân tộc, giúp thế hệ trẻ vững bước trên con đường bảo vệ và xây dựng Tổ quốc ■

Sôi nổi phong trào văn nghệ, thể dục, thể thao của người cao tuổi Thành Nam

Bài và ảnh: DIỆU LINH

Phong trào văn nghệ, thể dục thể thao (TDTT) người cao tuổi (NCT) thành phố Nam Định thời gian qua phát triển sôi nổi. Nhiều câu lạc bộ (CLB) được thành lập, hoạt động thường xuyên, tạo sân chơi bổ ích, lành mạnh, tập hợp đông đảo NCT tham gia, giúp NCT sống vui, sống khỏe, sống có ích.

Đều đặn vào lúc 19h hàng ngày, sân nhà văn hoá các tổ dân phố phường Trường Thi lại sáng đèn, tiếng cười nói rôm rả. Từ nhiều năm nay, đây là nơi tập trung sinh hoạt, tập luyện dưỡng sinh, văn nghệ của NCT trên địa bàn phường. Bà Trần Thị Dung, ở tổ dân phố số 21, là một trong những hội viên tập luyện tích cực, đều đặn dù đã ngoài 70 tuổi. Bà cho biết, tham gia sinh hoạt, tập luyện giúp bà nâng cao sức khỏe, tinh thần thoải mái, ngủ ngon giấc hơn. Theo chia sẻ của các hội viên, trước kia các bài tập cho NCT chủ yếu là dưỡng sinh, sau này môn dân vũ thể thao phát triển, người hướng dẫn đã kết hợp biến tấu thành bài tập dân vũ dưỡng sinh với các động tác phù hợp với NCT trên nhiều nền nhạc, thu hút người tham gia tập luyện. Ngoài bài tập Thái cực trường sinh đạo 128 động tác, các CLB, tổ nhóm còn tập các bài trên nền giai điệu của các ca khúc cách mạng, trữ tình, thể hiện tình yêu quê hương đất nước, quê hương Nam Định như: *Nam Định mùa thu lịch sử, võ quạt Khí phách anh hùng, vũ điệu Kết đoàn, Tiếng chày trên sóc Bom Bo, Tàu anh qua núi...* Tại phường Mỹ Xá, hiện có 4 sân tập dành cho NCT với gần 120 hội viên tham gia sinh hoạt, tập luyện dưỡng sinh đều đặn. Các sân tập được duy trì không chỉ giúp NCT được tập luyện nâng cao sức khỏe, mà còn được giao lưu, trò chuyện, thăm hỏi, động viên lúc ốm đau. Bà Lê Thị Liễu ở đường Phùng Khắc Khoan cho biết: "Ngày nào tôi cũng mong đến giờ để đi tập dưỡng sinh cùng các chị em trong tổ. Dù ngày hè hay những ngày đông lạnh, chị em trong tổ vẫn gọi nhau

tham gia tập luyện đều đặn. Được tập luyện nâng cao sức khỏe, tinh thần cũng thoải mái, phấn chấn hơn vì được giao lưu, trò chuyện cùng mọi người, con cháu cũng yên tâm công tác".

Ông Lê Huy Liên, Chủ nhiệm CLB dưỡng sinh NCT thành phố Nam Định cho biết: Nhằm quy tụ các hội viên NCT tham gia sinh hoạt, tập luyện, năm 2017, CLB dưỡng sinh Hội NCT thành phố Nam Định thành lập. Đến nay, CLB đã có 14 CLB dưỡng sinh, thu hút hơn 800 hội viên tham gia sinh hoạt, luyện tập thường xuyên tại 53 khu dân cư ở các phường, xã trên địa bàn. Các CLB dưỡng sinh thường xuyên nghiên cứu, cập nhật các bài tập mới, sưu tầm các bản nhạc phù hợp với từng nội dung để hội viên hứng thú trong luyện tập. Ban chủ nhiệm các CLB dưỡng sinh thường xuyên tổ chức giao lưu, trao đổi kinh nghiệm tập luyện hiệu quả. Những động tác mềm mại, uyển chuyển, phối hợp di chuyển tay và chân, nhịp thở đã giúp NCT tăng cường độ dẻo dai của xương khớp, điều hòa khí huyết, giảm đau vai, cổ, tốt cho các khớp. Bên cạnh tập luyện Thái cực trường sinh đạo, các CLB còn

tập luyện với nhiều bộ môn khác như: thể thao dân vũ, khiêu vũ dưỡng sinh, giao lưu văn nghệ...

Không chỉ tập luyện đều đặn, bản, các CLB dưỡng sinh Hội NCT các phường, xã còn tham gia biểu diễn tại các khu dân cư, trong các sự kiện của địa phương và tổ chức giao lưu giữa các đội trên địa bàn thành phố và toàn tỉnh. Để phục vụ việc luyện tập và biểu diễn mỗi khi có các hoạt động của địa phương, thành phố, hội viên các CLB tự nguyện đóng góp mua loa, đồng phục biểu diễn, tổ chức tập luyện; duy trì đóng hội phí để thăm hỏi, động viên nhau lúc ốm đau, qua đó tăng cường tinh đoàn kết, gắn bó giữa các hội viên, thu hút đông đảo hội viên tham gia. Bà Trần Thị Bình, Chủ nhiệm CLB dưỡng sinh phường Lộc Hạ cho biết: "Mỗi lần có lịch biểu diễn hay giao lưu giữa các tổ, chị em rất hào hứng và phấn khởi. Không chỉ được cùng nhau mặc những bộ đồng phục đẹp mắt, mà còn được biểu diễn, phát huy sở trường của mình trong các hoạt động văn hoá, văn nghệ của địa phương. Vì vậy, chị em tham gia tập luyện rất sôi nổi".

Ông Triệu Văn Giản, Phó Trưởng Ban đại diện NCT thành phố Nam Định cho biết: Thành phố Nam Định hiện có hơn 45 nghìn hội viên NCT, sinh hoạt tại 292 chi hội. Hàng năm, Hội NCT thành phố luôn đẩy mạnh công tác tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; tích cực vận động hội viên còn sức khỏe tham gia phát triển kinh tế và các phong trào, cuộc vận động do địa phương phát động, đặc biệt là phong trào văn nghệ, TDTT. Hiện nay 100% các chi hội có phong trào tập dưỡng sinh, văn nghệ. Bên cạnh đó, Hội NCT các cấp còn động viên, khích lệ NCT lựa chọn các bộ môn TDTT phù hợp để tập luyện đều đặn, rèn luyện sức khỏe như: đi bộ, đạp xe, đá bóng, bóng chuyền hơi, bóng bàn... qua đó giúp NCT duy trì sức khỏe tốt, giảm, tránh được nhiều căn bệnh tuổi già như: tim mạch, huyết áp, khớp... Hội NCT phường Lộc Hạ hiện có 2 CLB là dưỡng sinh và văn nghệ thu hút hơn 200 hội viên sinh hoạt, tập luyện hàng ngày tại 9 tổ dân phố. Các hội viên NCT tích cực tham gia rèn luyện TDTT, sinh hoạt văn nghệ đều đặn qua các nhóm, tổ: cờ tướng, thơ, bóng bàn, cầu lông, bóng đá, đi bộ, đạp xe... Bên cạnh rèn luyện sức khỏe, các CLB dưỡng sinh, văn nghệ còn tham gia biểu diễn phục vụ các hội nghị, sự kiện của địa phương. Phong trào văn hoá, văn nghệ, TDTT ngày càng thu hút đông đảo hội viên NCT tham gia, với các mô hình tập luyện phù hợp với từng lứa tuổi, góp phần lan tỏa tinh thần rèn luyện TDTT trong cộng đồng, nâng cao chất lượng sinh hoạt tổ chức Hội. Hội viên NCT phường luôn là những nhân tố tích cực trong tham gia xây dựng Đảng, chính quyền địa phương; là tấm gương cho con cháu noi theo.

Với nhiều hình thức đa dạng và thiết thực, phong trào văn nghệ, thể thao đã góp phần làm phong phú thêm đời sống tinh thần cho NCT, giúp NCT thêm vui tuổi già bên gia đình, con cháu, tiếp tục sống vui, sống khỏe, sống có ích; đẩy mạnh phong trào "Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại" và cuộc vận động "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá ở khu dân cư" ■

Không chỉ tập luyện nâng cao sức khỏe, các câu lạc bộ dưỡng sinh người cao tuổi còn tham gia biểu diễn trong các sự kiện, hội nghị của địa phương, qua đó lan tỏa phong trào tập luyện văn nghệ, thể dục, thể thao trong cộng đồng.

CÂU CHUYỆN THỂ THAO

Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) đã gửi giấy triệu tập bổ sung cầu thủ nhập tịch đang khoác áo CLB Thép Xanh Nam Định là Nguyễn Xuân Sơn lên tuyến chuẩn bị dự ASEAN Cup 2024. Cùng được triệu tập lần này còn có 2 cầu thủ cũng thuộc đội bóng Thành Nam là Nguyễn Văn Toàn và Nguyễn Văn Vi. 3 cầu thủ trên được đội tuyển Việt Nam triệu tập bổ sung từ ngày 5/12.

Nguyễn Xuân Sơn sở hữu kỹ thuật cá nhân cùng khả năng tấn công đa dạng, sắc bén. Trước khi lên đội tuyển Việt Nam, cầu thủ 27 tuổi gốc Brazil có 12 bàn thắng sau 13 trận ở mọi đấu trường mùa này. Tại V-League, chân sút này đang có 7 bàn thắng, cùng Tiến Linh dẫn đầu danh sách Vua phá lưới. Mùa trước, tiền đạo này ghi 31 bàn thắng - lập kỷ lục khi trở thành Vua phá lưới ghi nhiều bàn thắng nhất một mùa trong lịch sử V-League, chiếm hơn một nửa tổng số bàn thắng của Thép Xanh Nam Định ở V-League trong mùa giải.

Sau khi nhập tịch thành công, Nguyễn Xuân Sơn rất khao khát được khoác áo đội tuyển quốc

Cầu thủ nhập tịch Nguyễn Xuân Sơn được triệu tập dự ASEAN Cup 2024

gia Việt Nam. Việc chân sút nhập tịch này được triệu tập lên đội tuyển Việt Nam là một tin vui không chỉ với đội bóng Thành Nam, mà cả với huấn luyện viên Kim Sang Sik và người hâm mộ.

Nguyễn Xuân Sơn đang được kỳ vọng cùng Tiến Linh làm nên bộ đôi "sát thủ" trên hàng công tuyển Việt Nam tại ASEAN Cup 2024. Cầu thủ Việt Nam gốc nước ngoài Nguyễn Xuân Sơn đã được AFF phê duyệt tư cách thi đấu tại ASEAN Cup 2024, nhưng chỉ đủ điều kiện ra sân cho đội tuyển Việt Nam từ trận đấu gặp Myanmar vào ngày 21/12. Đây là mốc thời gian vừa đủ theo quy định của FIFA với một cầu thủ nhập tịch là "sống trên lãnh thổ của hiệp hội liên quan trong ít nhất 5 năm".

Nguyễn Xuân Sơn (sinh năm 1997) có gốc Brazil. Tiền đạo này nhập quốc tịch Việt Nam vào tháng 8/2024. Cầu thủ này đến Việt Nam vào ngày 20/12/2019.

Theo kế hoạch, chiều 3/12, đội tuyển Việt Nam

trở về nước sau chuyến tập huấn tại Hàn Quốc. Thấy trò HLV Kim Sang Sik tập luyện ở Việt Trì (Phú Thọ) đến ngày 6/12 sẽ lên đường đi Lào.

Trong thời gian này, HLV Kim Sang Sik sẽ chốt danh sách 26 cầu thủ chính thức của đội tuyển Việt Nam tham dự ASEAN Cup 2024.

ASEAN Cup 2024 có sự tham dự của 10 đội bóng trong khu vực Đông Nam Á. Bảng A gồm Thái Lan, Malaysia, Singapore, Campuchia và Timor Leste. Bảng B có Việt Nam, Indonesia, Philippines, Myanmar và Lào.

Ở vòng bảng các đội thi đấu vòng tròn 1 lượt, mỗi đội đá 2 trận sân nhà, 2 trận sân khách. Kết thúc vòng bảng, 2 đội đứng nhất, nhì mỗi bảng sẽ tiến vào bán kết. Bán kết và chung kết thi đấu 2 lượt trận sân nhà - sân khách. Tại bán kết, thể thức bàn thắng sân khách sẽ được áp dụng.

Tại ASEAN Cup 2024, mục tiêu của tuyển Việt Nam là vào chung kết ■

MINH ĐĂNG

BẢO HIỂM XÃ HỘI VÀ CUỘC SỐNG

Bảo hiểm xã hội tỉnh nỗ lực hoàn thành chỉ tiêu

Bài và ảnh: VIẾT DƯ

Trong những năm qua, Bảo hiểm xã hội (BHXH) tỉnh luôn đổi mới, sáng tạo để thực hiện các nhiệm vụ được giao, góp phần bảo đảm an sinh xã hội, ổn định đời sống nhân dân. Với sự chỉ đạo quyết liệt và đồng bộ, BHXH tỉnh đã đạt nhiều thành tựu quan trọng trong công tác quản lý quỹ BHXH, bảo hiểm y tế (BHYT) và bảo hiểm thất nghiệp (BHTN), đồng thời thúc đẩy mạnh mẽ cải cách thủ tục hành chính, ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) vào hoạt động nghiệp vụ.

Trong năm 2024, BHXH tỉnh thực hiện hiệu quả nhiều chương trình tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức của người dân về lợi ích của BHXH tự nguyện và BHYT gia đình. BHXH tỉnh phối hợp với Báo Nam Định, Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh đăng tải nhiều chuyên mục, bài viết về chính sách BHXH, BHYT, thu hút sự quan tâm của công chúng. Các nền tảng mạng xã hội như: Zalo, Facebook, YouTube hướng tới tiếp cận đối tượng trẻ tuổi, mang lại hiệu quả cao với hàng chục nghìn lượt tương tác mỗi tháng. Các hội nghị tuyên truyền, tư vấn tại cơ sở là một điểm sáng trong công tác phát triển đối tượng tham gia BHXH. Hàng năm, có hơn 200 hội nghị được tổ chức tại các xã, phường, thị trấn với sự tham gia của hàng nghìn người dân. Đội ngũ cán bộ BHXH tận tình giải đáp thắc mắc, hướng dẫn người dân về thủ tục tham gia và quyền lợi khi tham gia BHXH tự nguyện, BHYT. Ngoài ra, BHXH in và cấp phát nhiều tờ gấp BHYT hộ gia đình; tờ gấp BHXH tự nguyện, tờ gấp bảo hiểm học sinh, sinh viên chuyển đến các đại lý thu và khách mời dự tại các hội nghị tuyên truyền; phối hợp với Hội Nông dân tỉnh tổ chức các hội nghị tuyên truyền đối thoại chính sách BHXH, BHYT cho hội viên.

Thực hiện các giải pháp tuyên truyền hiệu quả đã tác động tích cực đến kết quả phát triển đối tượng tham gia BHXH, BHYT, đến tháng 11/2024, trên địa bàn tỉnh có 220.059 người tham gia BHXH bắt buộc; 28.111 người tham gia BHXH tự nguyện; tỷ lệ tham gia BHYT đạt 90,49% dân số. Về mặt tài chính, số liệu thống kê cho thấy kết quả thu BHXH, BHYT trong năm 2024 có bước tiến rõ rệt. Riêng trong tháng 10/2024, số tiền thu được là 509 tỷ đồng. Lũy kế đến ngày 31/10/2024, tổng số tiền thu đạt 5.045 tỷ đồng. So với cùng kỳ năm 2023, con số này tăng 565 tỷ đồng, thể hiện sự tăng trưởng mạnh mẽ

trong công tác thu bảo hiểm.

Công tác cấp sổ BHXH và thẻ BHYT là một trong những nhiệm vụ trọng tâm được BHXH tỉnh chú trọng chỉ đạo và thực hiện. Đến tháng 11/2024, BHXH tỉnh cấp tổng cộng 26.630 nghìn sổ BHXH cho người lao động trên địa bàn, đồng thời phát hành 303.084 nghìn thẻ BHYT, đảm bảo quyền lợi cho người dân. Việc cấp sổ BHXH và thẻ BHYT đã đáp ứng nhu cầu của người dân, góp phần nâng cao nhận thức về quyền lợi an sinh. Ngành BHXH không ngừng nỗ lực cải tiến quy trình, tăng cường ứng dụng CNTT nhằm rút ngắn thời gian cấp phát. Nhờ đó, người lao động có thể nhận sổ và thẻ BHYT nhanh chóng hơn, hạn chế tối đa tình trạng chậm trễ trong việc tiếp cận các chế độ bảo hiểm. Công tác chi trả BHXH và BHTN được ngành BHXH triển khai thực hiện kịp thời và hiệu quả. Trong tháng 10/2024, tổng kinh phí chi trả BHXH và BHTN trên toàn tỉnh ước tính đạt 640 tỷ đồng; trong đó nguồn chi từ ngân

sách Nhà nước chiếm 186 tỷ đồng, còn lại 454 tỷ đồng được chi từ nguồn quỹ BHXH. Tính đến ngày 31/10/2024, toàn tỉnh có 100.826 người đang hưởng chế độ BHXH thường xuyên. Trong tháng 10, cơ quan BHXH tiếp nhận và giải quyết 1.087 hồ sơ hưởng chế độ BHXH, bao gồm 186 hồ sơ được phê duyệt hưởng BHXH hàng tháng; 901 hồ sơ hưởng trợ cấp một lần; tiếp nhận 1.593 hồ sơ xin hưởng trợ cấp thất nghiệp. Việc xử lý nhanh chóng và hiệu quả các hồ sơ này giúp người lao động vượt qua giai đoạn khó khăn khi mất việc, tạo điều kiện để họ tìm kiếm cơ hội việc làm mới. Sự chủ động và kịp thời trong công tác chi trả và giải quyết chế độ BHXH, BHTN phản ánh năng lực quản lý của cơ quan BHXH, đồng thời thể hiện cam kết mạnh mẽ trong việc đảm bảo quyền lợi cho người dân, góp phần củng cố niềm tin vào chính sách an sinh xã hội của địa phương.

Cải cách thủ tục hành chính và ứng dụng CNTT tiếp tục là ưu tiên hàng đầu

Cán bộ Bảo hiểm xã hội tỉnh tuyên truyền lưu động về chính sách bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế cho người dân.

của BHXH tỉnh. Trong năm qua, các phần mềm quản lý như TST và TCS đã được nâng cấp, giúp đồng bộ hóa dữ liệu với Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư. Nhờ đó, các giao dịch giữa người dân và cơ quan BHXH trở nên thuận tiện, giảm thiểu thời gian chờ đợi và xử lý thủ tục. Đặc biệt, việc chi trả lương hưu và trợ cấp qua tài khoản ngân hàng được triển khai sâu rộng. Nhằm hiện thực hóa mục tiêu này, BHXH tỉnh phối hợp chặt chẽ với các ngân hàng thương mại và Bưu điện tỉnh để triển khai các hoạt động tuyên truyền, vận động người dân chuyển đổi sang hình thức nhận lương hưu qua tài khoản cá nhân. Ngành BHXH tổ chức nhiều hội nghị tuyên truyền tại các xã, phường. Các hội nghị này có sự tham gia tích cực của các đoàn thể như Hội Phụ nữ, Hội Cựu chiến binh nhằm nâng cao nhận thức của người dân về những lợi ích mà thanh toán điện tử mang lại, như giảm thiểu rủi ro mất mát tiền mặt, tiết kiệm thời gian và tăng tính minh bạch. Nhờ những giải pháp đồng bộ, đến cuối tháng 11/2024, toàn tỉnh có 57.297 người trong tổng số 100.689 người hưởng lương hưu và trợ cấp BHXH chuyển sang nhận tiền qua tài khoản cá nhân, chiếm tỷ lệ 56,9%. Kết quả này thể hiện sự thành công trong việc thực hiện chủ trương thanh toán không dùng tiền mặt của BHXH tỉnh, đây là bước tiến quan trọng trong việc hiện đại hóa hệ thống an sinh xã hội, mang lại sự tiện lợi và an toàn cho người dân.

Công tác thanh tra, kiểm tra các đơn vị sử dụng lao động trong việc thực hiện nghĩa vụ BHXH, BHYT và BHTN được thực hiện nghiêm túc và hiệu quả. Đến tháng 10/2024, BHXH tỉnh thực hiện 140 cuộc thanh tra theo kế hoạch và 14 cuộc kiểm tra đột xuất. Qua đó, nhiều trường hợp vi phạm được phát hiện và xử lý kịp thời, đặc biệt là việc đóng thiếu BHXH, BHYT và BHTN, với số tiền truy thu lên tới hơn 347 triệu đồng. Ngoài ra, công tác kiểm tra còn phát hiện các sai phạm liên quan đến việc chi trả chế độ thai sản và ốm đau và các trường hợp này được xử lý để đảm bảo quyền lợi đầy đủ cho người lao động. Điều này giúp nâng cao chất lượng công tác BHXH, góp phần bảo vệ quyền lợi hợp pháp của người lao động, tạo sự công bằng trong việc thực hiện các chính sách an sinh xã hội.

Để tiếp tục phát triển bền vững, BHXH tỉnh tiếp tục tăng cường tuyên truyền, phát triển đối tượng tham gia BHXH, BHYT; đẩy mạnh cải cách hành chính và ứng dụng CNTT; nâng cao chất lượng phục vụ người dân, doanh nghiệp; quyết tâm tăng tỷ lệ chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH hàng tháng bằng phương thức thanh toán không dùng tiền mặt đến từng người hưởng BHXH. ■

Từ những trang nhật ký của người lính...

(Tiếp theo trang 2)

ánh trắng và mặt trăng ngọt như bánh của các em bày cỗ đêm rằm. Tôi đi ngắm bao nhiêu cái dĩa vàng của thành phố trong tà áo những bạn gái, ngắm cái "hoa lệ" của mảnh đất tôi lớn lên... Buổi ấy, tôi hẹn vợ chồng Phụ ở cửa Nhà hát Nhân Dân để đi xem. Đứng chờ lâu không thấy, tôi đi một mình và nghĩ đến mình khi thấy những đôi bạn tình qua trước mặt.

Tôi, một mình với áo quần người lính. Tình yêu, giá bên mình lúc này có một cô gái. Cô đơn chảnh, cũng chẳng phải. Mình đâu phải không có lấy một người bạn gái, đâu phải không tìm nổi một người yêu. Ngày mai đã lên đường rồi, cuộc sống hiện tại của người lính bảo mình hãy từ chối tình yêu.

Một người đồng đội đi vội vã phía bên kia đường, anh đi, lưng nặng ba lô, tay xách túi xách cúi cúi thân thuộc của người lính. Anh không để ý đến tất cả. Tôi nhìn theo anh, đồng chí ơi, anh đi vội ra tàu để kịp giờ lên đơn vị trả phép đấy ư? Người lính, tôi và anh và bao nhiêu đồng chí, chúng ta ra đi, thẳng tới chiến trường...

Một buổi chiều ngồi với mẹ, tôi nhìn mẹ tôi mà lòng trào lên bao xót xa. Con thương mẹ nhiều lắm, mẹ đau khổ của con. Tôi cố khắc sâu hình bóng mẹ tôi và dù bao nhiêu đau đớn trong lòng tôi cố gắng động viên mẹ. Đất nước đang còn bóng giặc, những người mẹ của chúng ta còn đang đau khổ vì mòn mỏi đợi trông con mình. Chúng tôi còn phải ra đi, mang nặng trong lòng tình thương của mẹ. Lòng mẹ bao la nhắc chúng tôi phải làm sao đến đáp lại mẹ những chuỗi ngày đằng đẵng nhớ thương, đừng để mẹ phải tủi thân vì con mình hèn dốt. Mẹ ơi, dù con phải xa mẹ, và có sao đi nữa mong mẹ hãy chịu đựng tất cả hy sinh vì cách mạng.

10/10/1971: Còn hơn chục tiếng nữa, mình từ biệt gia đình? Chào cậu mẹ kính yêu đang sống cuộc đời sớm khuya tần tảo, chào các em thương nhớ vang tiếng cười tuổi thơ tháng năm nghèo khó. Tạm xa để ngày mai gặp lại Thành Nam quê hương, mảnh đất hằng ru ta bằng tiếng máy dệt đêm ngày, mảnh đất đỏ những con đường hoa gạo tuổi thơ.

Cậu mẹ hãy yên lòng nên nhớ mong những tháng

năm chờ đợi. Con sẽ về với bao nhiêu hẹn ước, con sẽ về với bao nhiêu tình thương yêu của cậu mẹ và các em.

Tạm gửi lại quê nhà quyển nhật ký này. Quyển nhật ký những ngày đầu nhập ngũ. Ta sẽ đọc lại ngày mai chiến thắng trở về... (Đêm trước ngày lên đường).

Vị thanh

Nhưng người chiến sĩ ấy đã không bao giờ còn được đọc lại quyển nhật ký của mình nữa. Vào một ngày tháng tư đỏ lửa năm 1972, người chiến sĩ Đỗ Đình Xô đã mãi mãi nằm lại trong lòng đất Mẹ xã Hòa Thuận, huyện Giồng Giếng, tỉnh Kiên Giang khi cùng đồng đội vượt sông Cái Lớn đánh vào căn cứ của Mỹ ở Vùng 4 Chiến thuật huyện Chương Thiện - Rạch Giá (thành phố Vị Thanh, tỉnh Hậu Giang ngày nay) ■

Liệt sĩ Đỗ Đình Xô, sinh ngày: 15/2/1950; Trú quán: 78/82 - Trần Đăng Ninh - Thành phố Nam Định. Nguyên quán: Song Lãng - Vũ Thư - Thái Bình.

Giải Nhất học sinh giỏi Văn lớp 7 toàn thành phố năm học 1964-1965.

Công nhân nhà máy cơ khí Nam Hà.

Hy sinh ngày: 15/4/1972.

Tản văn

Cây bồ kết của bà

LAM HỒNG

(Độc giả có thể trải nghiệm Tản văn trên Radio của Báo Nam Định điện tử)

Cuối tuần, Nga chở bọn trẻ về quê ngoại. Từ ngày ông bà không còn nữa, mỗi khi rảnh rỗi, cô đều tranh thủ về dọn dẹp nhà cửa, sân vườn. Đang độ giữa đông, cả khu vườn bừng lên sắc vàng rực rỡ của lá và thưa vắng bóng chim. Nơi góc vườn, cây bồ kết vào mùa thu hoạch, thiếu bàn tay người hái, từng chùm quả chín đen rụng đầy gốc. Vừa gom bồ kết vào rổ, Nga vừa miên man nghĩ về mùi hương xưa cũ của những năm tháng đã xa.

Từ khi còn nhỏ, cô đã thấy cây bồ kết cao quá đầu người mọc sát hàng rào chèn tàu ngăn cách với nhà hàng xóm. Trong suy nghĩ của bọn trẻ con ngày đó, cây bồ kết chẳng có giá trị gì, vì xung quanh thân mọc đầy gai không thể leo trèo, và quả thì không ăn được. Nhưng với bà cô thì cây bồ kết quý lắm. Mỗi mùa đông, khi quả bồ kết già đầy, hạt nổi căng, vỏ chuyển sang ươm ươm vàng, bà thường dùng chiếc sào tre có gắn móc sắt vận từng chùm quả xuống. Sau khi phân phát cho các bà, các cô trong xóm xong xuôi, những quả rụng bằng tay riêng vào nia, còn lại tùm thành bó treo lên dây thép. Dưới cái gió, cái nắng hanh hao đầu đông, những quả bồ kết vàng nâu chẳng mấy chốc đã đen bóng, tỏa hương thơm dịu. Lúc đó, bà mang treo vào gác bếp để dành dùng quanh năm. Nga nhớ, thường một tuần hai lần, bà nướng bồ kết đun một nồi nước gội đầu thật to cho cả nhà. Mấy chị em Nga sung sướng khi được bà phân công chạy lăng xăng khắp vườn hái lá sả, hương nhu, cỏ mần trầu cho vào nồi nước gội đầu. Mùa xuân, bà thả thêm vào vài chùm hoa bưởi thơm nồng nàn. Mỗi lúc như vậy, Nga lại nghe bà bảo: "Muốn xanh tóc gội mần trầu/ Muốn sạch đầu gội bồ kết". Những buổi chiều mùa hè, khi bọn trẻ đã chạy nhảy chơi đùa chán chê, bà gọi chị em cô ra thêm giếng, pha nước vào chậu rồi dùng chiếc gáo dừa múc nước gội

đầu cho từng đứa. Nước bồ kết sóng sánh vàng và thơm ngát mùi cỏ cây hoa lá khiến những mái tóc khét nắng, bết dính mỡ hồi trở nên mềm mượt. Trong ký ức của Nga còn in đậm hình ảnh của các di ngôi hong tóc bên hiên nhà. Suối tóc đen óng ả chảy dài, thơm hương đồng gió nội được chăm chút bởi nước bồ kết do tay bà nấu bay bay trong gió, làm ai đi qua ngõ cũng phải ngoái lại ngắm nhìn. Những ngày tháng Chạp nồm ẩm hoặc thỉnh thoảng trái gió trở trời, trong nhà có người bị hắt hơi sổ mũi, bà cô còn đốt mấy quả bồ kết cùng vỏ bưởi phơi khô trong chậu than hoa, vừa để giải cảm, vừa để xua tan khí lạnh. Khói bồ kết thơm quyện với mùi tinh dầu bưởi khiến cả không gian ấm sục, gọi cảm giác thật dễ chịu.

Bao năm tháng qua đi, ông bà đã về miền mây trắng xa xôi. Chỉ cây bồ kết vẫn lặng lẽ tỏa bóng xanh mát nơi góc vườn, gợi nhớ về quá khứ, về một mùi hương đồng nội bình dị mà quá đỗi thân thương. Để hôm nay, trong một sáng mùa đông ngập nắng, ngồi nhặt quả bồ kết rụng rơi đầy gốc, Nga bỗng thấy rung rung một nỗi niềm khó tả ■

(Tiếp theo trang 4)

Chiêm - Việt. Nhờ bà, nhân dân Chiêm - Việt tránh được họa binh đao, được an hưởng thái bình, no ấm. Thế nhưng lương duyên ngắn ngủi. Hơn một năm sau khi Công chúa Huyền Trân làm dâu Chiêm Thành, Vua Chế Mân đột ngột qua đời. Vua Trần sai người sang Champa đón công chúa trở về quê hương. Sau khi vua cha viên tịch, Huyền Trân Công chúa xuất gia tại núi Trâu Sơn, tức núi Vũ Ninh (Bắc Ninh ngày nay), với pháp danh Hương Tràng. Ít lâu sau, ni sư Hương Tràng về tu tại Chùa Hồ Sơn (Quảng Nghiêm tự), thôn Hồ Sơn, xã Liên Minh, huyện Vụ Bản (Nam Định). Trong thời gian trụ trì tại Chùa Hồ Sơn, ni sư Hương Tràng luôn tận tụy, chăm lo đạo pháp, dạy bảo người dân trồng cấy lúa theo phong tục của người Chăm mà khi ở đất Champa, công chúa đã được chứng kiến. Đồng thời, nhờ hiểu biết về y học nên ni sư bốc thuốc chữa bệnh cho người dân trong vùng cũng như khuyên người dân học Phật, tu thân, tích đức, làm thiện. Chính vì vậy, sau khi viên tịch, ni sư Hương Tràng đã được nhân dân nhiều tỉnh, thành phố thờ phụng như: Nam Định, Thái Bình, Hưng Yên, Huế, Đà Nẵng, Quảng Trị... Việc thờ phụng Huyền Trân Công chúa được người dân duy trì cho đến ngày nay.

Huyền Trân Công chúa trong đời sống văn hóa tâm linh người Việt

Những cơ sở thờ tự Huyền Trân Công chúa tập trung chủ yếu ở các tỉnh, thành phố miền Bắc và miền Trung. Ở vùng biển tỉnh Thừa Thiên Huế có một hòn đảo mang tên Huyền Trân; các di tích: Miếu thờ Huyền Trân (Quảng Trị), Chùa Vũ Ninh (Bắc Ninh), Chùa Hồ Sơn (Nam Định), Đền Huyền Trân (Huế), Miếu thờ Huyền Trân tại Ngũ Hành Sơn (Đà Nẵng)... Những công trình này là biểu tượng tiêu biểu cho lòng ngưỡng mộ, biết ơn mà nhân dân dành cho sự hy sinh và những đóng góp của Huyền Trân Công chúa với quốc gia, dân tộc và Phật giáo. Bà không chỉ được thờ như một vị Bồ Tát, mà còn được thờ như một vị Nữ thần, Mẫu thần,

Huyền Trân Công chúa...

Thành hoàng làng, tổ nghề. Ghi nhớ công lao to lớn của Công chúa Huyền Trân, triều đình nhà Nguyễn đã sắc phong bà là "Trai Tinh Trung đẳng thần".

Chùa Hồ Sơn, xã Liên Minh (Vụ Bản) nằm ở vị trí trên sườn núi Hồ, trên nền đất cao hơn 10m so với mặt đất, có 2 cổng, bố trí đối xứng. Đi vào cổng bên trái, bước lên vài chục bậc thang lát đá là 2 dãy tượng với 18 vị La hán theo nguyên mẫu Chùa Tây Phương, được đúc bằng đá nguyên khối. Chùa gồm 3 tòa: bái đường, trung đường và tam bảo. Nằm chính giữa cổng là tòa tam bảo khang trang; đối xứng bên phải là Đền thờ Huyền Trân Công chúa. Tòa trung đường có đặt tượng 2 công chúa: Huyền Trân và Thụy Bảo (bà cô ruột của Huyền Trân). Cả chùa và đền khi tôn tạo đều giữ đúng kiến trúc "tiền chữ Nhất, hậu chữ Đinh". Toàn bộ tượng phật, tượng nhị vị công chúa, hoành phi câu đối, các hương án, cấu kiện kiến trúc bên trong đều được chạm khắc tinh xảo, sơn son thếp vàng trên nền nâu đỏ truyền thống, vừa tượng trưng cho sự linh thiêng, uy nghiêm của chốn tâm linh, vừa thể hiện sự phong phú về ngôn ngữ, tư tưởng, ước mơ về một cuộc sống thanh bình, hạnh phúc. Sau hơn 700 năm, hiện Chùa Hồ Sơn vẫn lưu giữ được 27 tượng thờ và 27 đồ thờ cổ, trong đó nhiều cổ thư, cổ vật quý như: tượng nhị vị công chúa, 4 sắc phong của các triều đại phong kiến phong cho 2 công chúa, một số bát hương sứ, sành mang phong cách nghệ thuật thời Lê. Nơi đây diễn ra nhiều dịp lễ trọng của đạo Phật trong năm như lễ Phật Đản, lễ Vu Lan, lễ Thượng Nguyên; các dịp tế lễ vào mồng 9/4 (ngày kị Công chúa Huyền Trân) và mồng 5 tháng Giêng âm lịch (ngày kị Công chúa Thụy Bảo) và các hoạt động văn hóa, sinh hoạt tín ngưỡng dân gian của cộng đồng mỗi dịp hội làng truyền thống. Vào dịp hội làng (9/4 âm lịch), cuộc "du hành" - rước kiệu từ đình

SÁNG CHẾ - PHÁT MINH

Kính mắt chống co giật cho người động kinh

Các nhà khoa học tại Đại học Glasgow và Birmingham, Anh vừa công bố mẫu thử nghiệm kính có khả năng ngăn chặn các bước sóng ánh sáng gây co giật ở người mắc chứng động kinh nhạy cảm với ánh sáng.

Tròng kính được chế tạo từ tinh thể lỏng, có thể chặn tới 98% ánh sáng trong dải bước sóng 660-720nm, dải sóng được xác định là nguyên nhân gây co giật ở đa số bệnh nhân động kinh nhạy cảm với ánh sáng. Cơ chế hoạt động của kính dựa trên mạch điện nhỏ gọn được tích hợp trong gọng, điều khiển nhiệt độ tròng kính. Khi kích hoạt, tròng kính sẽ ở nhiệt độ vừa phải, tạo cảm giác thoải mái cho người đeo, đồng thời ngăn chặn hiệu quả ánh sáng có thể gây co giật, đặc biệt hữu ích khi xem TV hay chơi game máy tính.

Giáo sư Rami Ghannam, chuyên gia điện tử học tại Đại học Glasgow, tác giả chính của nghiên cứu, nhấn mạnh: "Dự án này cho thấy sự hợp tác giữa các ngành kỹ thuật, thần kinh học và toán học có thể mang đến những phát kiến có tiềm năng cải thiện đáng kể cuộc sống của bệnh nhân".

Hiện mẫu thử kính chỉ hoạt động hiệu quả ở nhiệt độ phòng tối đa 26°C. Nhóm nghiên cứu đang tiếp tục cải tiến để nâng cao hiệu suất và tốc độ điều chỉnh nhiệt của kính trước khi tiến hành thử nghiệm trên người.

AI hỗ trợ kê đơn thuốc ở Anh

Nhóm nghiên cứu tại Trường Đại học Oxford (Anh) đã phát triển DrugGPT - một công cụ trí tuệ nhân tạo (AI) đầy tiềm năng nhằm giúp các bác sĩ thuận tiện trong việc kê đơn thuốc.

Để giải quyết vấn đề này, nhóm nghiên cứu tại Trường Đại học Oxford đã phát triển DrugGPT. Theo The Guardian, công cụ này hỗ trợ các bác sĩ khi kê đơn thuốc bằng cách cung cấp thông tin chi tiết về bệnh lý và đề xuất các loại thuốc phù hợp tình trạng của bệnh nhân. GS David Clifton, người dẫn dắt dự án tại Phòng thí nghiệm AI cho y tế tại Trường Đại học Oxford, nhấn mạnh: "Điểm đặc biệt của DrugGPT là nó sẽ cung cấp hướng dẫn từ nghiên cứu, lưu đồ và tài liệu tham khảo, đồng thời minh họa cụ thể lý do tại sao nó để xuất loại thuốc đó".

Mặc dù có những lo ngại về việc loại bỏ "yếu tố con người" trong quá trình điều trị, song bác sĩ David Clifton, nhà nghiên cứu tại Viện Nghiên cứu sức khỏe và chăm sóc quốc gia (NIHR), khẳng định rằng DrugGPT không thể thay thế sự hiểu biết và sự quyết định của bác sĩ. Thay vào đó, công cụ này được xem như một "bạn đồng hành" đáng tin cậy, giúp bác sĩ và bệnh nhân cùng điều chỉnh và tối ưu hóa quy trình điều trị ■

Trí thức Việt Nam tại Pháp mong muốn góp phần vào “KỶ NGUYÊN VƯỜN MÌNH” CỦA DÂN TỘC

Hưởng ứng lời kêu gọi của Tổng Bí thư Tô Lâm, đưa dân tộc Việt Nam bước vào “kỷ nguyên vườn mình”, ngày 30/11, tại Thủ đô Paris, một buổi tọa đàm chuyên đề với chủ đề “Vai trò của trí thức tại Pháp đóng góp cho phát triển khoa học công nghệ của Việt Nam trong thời kỳ mới” đã được tổ chức, với sự tham dự của gần 80 trí thức Việt kiều tại Pháp. Đại sứ Việt Nam tại Pháp Đinh Toàn Thắng đã tham dự sự kiện.

TS.BS Võ Toàn Trung trình bày chuyên đề “Xây dựng và phát triển nền y học và công nghệ sinh học tiên tiến đưa y học và công nghệ sinh học trở thành một trong những trụ cột của nền kinh tế Việt Nam”.

Các trí thức Việt kiều đã nghe những chia sẻ đầy tâm huyết của các diễn giả, hiện đang là giáo sư, tiến sĩ, bác sĩ giảng dạy và công tác trong những ngành trọng yếu tại Pháp như kinh tế, y tế, năng lượng, xây dựng, giáo dục đại học... cũng là những vấn đề Đảng và Nhà nước Việt Nam quan tâm cho sự phát triển của đất nước trong thời gian tới.

Mỗi người một lĩnh vực quan tâm, một ý tưởng đề xuất, nhưng tất cả cùng chung một mong muốn, đó là đóng góp cho sự phát triển của quê hương Việt Nam trong “kỷ nguyên vườn mình” sắp tới, theo như lời kêu gọi của Tổng Bí thư Tô Lâm.

Ý kiến của các trí thức trong buổi tọa đàm cũng đều bày tỏ nguyện vọng được mang trí tuệ và công sức của mình góp phần vào công cuộc xây dựng quê hương đất nước, và hy vọng lãnh đạo Đảng và Chính phủ có thể khai thác, sử dụng một cách hợp lý, hiệu quả nguồn “tài nguyên” này.

TS.BS Võ Toàn Trung cho rằng, lực lượng trí thức ngoài nước rất đông đảo, có vai trò và vị thế mạnh ở nhiều nước trên thế giới. Để góp phần xây dựng đất nước Việt Nam với kỳ vọng trở thành quốc gia phát triển, hiện đại và thịnh vượng, cần có một chiến lược phát triển đúng đắn, dựa trên các trụ cột chính như công nghệ sinh học, bán dẫn, thông tin, chuyển đổi số, năng lượng xanh...

Đại sứ Đinh Toàn Thắng đánh giá cao sáng kiến tổ chức buổi sinh hoạt chuyên đề thiết thực, bổ ích và đầy ý nghĩa, đặc biệt trong bối cảnh đất nước đang chuẩn bị bước vào kỷ nguyên mới, “kỷ nguyên vườn mình của dân tộc”, như mong muốn của Tổng Bí thư Tô Lâm. “Các tham luận trình bày, cũng như những ý kiến đóng góp trong buổi tọa đàm, đã bám sát hơi thở của cuộc sống trong nước, trùng với những mục tiêu đề ra, do đó sẽ cần được tập hợp thành tài liệu để các nhà quản lý trong

nước nghiên cứu, tham khảo và cùng đội ngũ trí thức Việt kiều đưa những ý tưởng này vào thực tiễn”, Đại sứ nhấn mạnh và khẳng định, “sự kiện cũng cho thấy cộng đồng trí thức Việt Nam tại Pháp có những hành động rất thiết thực đóng góp cho chiến lược phát triển của đất nước, không chỉ cho các bộ, ngành, mà cả các địa phương”.

Đại sứ Đinh Toàn Thắng hy vọng trong thời gian tới, các trí thức Việt kiều tại Pháp tiếp tục phát huy sáng kiến, tổ chức nhiều buổi hội thảo chuyên đề tương tự, thu hút nhiều hơn nữa nguồn lực trí thức Kiều bào phục vụ đất nước, đồng thời mở rộng ra, vận động và thu hút sự đóng góp của bạn bè Pháp cho sự nghiệp này, để biến ý tưởng thành hành động, góp phần nâng cao vị thế quan hệ đối tác chiến lược giữa hai nước Việt Nam và Pháp trong tình hình mới

Theo TTXVN

(Tiếp theo trang 1)

trong ý tưởng tạo hình của các họa sĩ khác như: họa sĩ Dương Đức Điện có tác phẩm “Lễ hội Đức Thánh Trần”; họa sĩ Trần Văn Thăng có tác phẩm “Cảm xúc mùa xuân”; một loạt những sáng tác tranh: “Hội Đền Trần”, “Lễ hội Phủ Dầy”, “Lễ rước nước”, “Hội làng” “Điệu chầu văn”, “Đắp đê”... của họa sĩ Trần Văn Trọng. Hay các tác phẩm: “Xuân mới”, “Xuân bên người” của họa sĩ Đặng Khắc Thiêm; “Tháng Tám hội Cha”, “Tháng Ba hội Mẹ” của họa sĩ Đặng Văn Nam; “Lễ hội Chùa Cổ Lễ”, “Lễ hội Đền Trần” của họa sĩ Vũ Thị Hương; loạt tranh chủ đề “Dịch chuyển” và tác phẩm “Hoa đào”, “Hoa lan trắng” của họa sĩ Vũ Tuấn Việt...

Họa sĩ Phạm Quyền (85 tuổi) là người có nhiều thập niên uy tín về vẽ phóng lớn các loại tem cho Bưu điện tỉnh và bưu điện các huyện, thành phố. Ông là người trong số ít các họa sĩ Nam Định thành lập các “lò” luyện thi mỹ thuật, từ đó nhiều sinh viên do ông chỉ bảo, định hướng đã thành danh tại các trường văn hóa, nghệ thuật quốc gia. Những sáng tác tranh của họa sĩ Phạm Quyền thể hiện trên nhiều chất liệu khác nhau như: tranh lụa, sơn dầu, bột màu, tổng hợp. Hơn 30 năm hoạt động nghệ thuật, ông đã sáng tác hàng trăm bức tranh tham dự và đoạt giải tại các cuộc triển lãm mỹ thuật của tỉnh, khu vực, toàn quốc và quốc tế. Tiêu biểu như các tác phẩm: “Mặt trận mới”, “Khai thác đá”, “Lò voi”, “Lũ lụt miền Trung quận lòng cả nước”, “Lăng quên”, “Bóng chùa giỗ đồng đội”, “Nắng sớm miền trung du”, “Tan ca”... Họa sĩ Trần Văn Thăng, Trưởng Bộ môn Mỹ thuật (Hội VHNT tỉnh) là “cây cọ” có nhiều kinh nghiệm sáng tác, được đào tạo cơ bản chuyên ngành hội họa tại Trường Đại học Mỹ thuật Việt Nam và đang giảng dạy tại Trường Cao đẳng Văn hóa, Nghệ thuật và Du lịch Nam Định. Các sáng tác của anh đa dạng, phong phú nhiều đề tài từ: xây dựng nông thôn mới, cuộc sống lao động, sản xuất của người dân nông thôn đến nét đẹp văn hóa lễ hội truyền thống, di tích, danh thắng, chủ quyền biển, đảo Tổ quốc. Nhiều tác phẩm của họa sĩ Trần Văn Thăng đã tham dự các cuộc trưng bày,

Hội họa Nam Định trên đường hội nhập và phát triển

triển lãm mỹ thuật và đạt giải thưởng cao.

Đẩy mạnh phong trào sáng tác, quảng bá các tác phẩm mỹ thuật

Bộ môn Mỹ thuật hiện có hơn 40 hội viên, hoạt động chủ yếu trong 2 lĩnh vực: hội họa và điêu khắc; trong đó có 12 người là hội viên Hội Mỹ thuật Việt Nam. Suốt quá trình hoạt động, Hội VHNT tỉnh luôn hướng tới việc kế thừa, phát huy, lan tỏa các giá trị văn hóa đến với công chúng qua các tác phẩm, công trình sáng tạo VHNT. Chi hội Mỹ thuật Việt Nam tỉnh Nam Định và Bộ môn Mỹ thuật luôn bám sát nhiệm vụ chính trị của tỉnh, khuyến khích hội viên phát huy khả năng sáng tạo nghệ thuật, tích cực hưởng ứng tham gia các cuộc thi sáng tác mỹ thuật về các chủ đề: “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh, gìn giữ, bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa truyền thống dân tộc...

Những năm gần đây, để tăng cường quảng bá các tác phẩm mỹ thuật có giá trị tới công chúng, Bộ môn Mỹ thuật phối hợp với Công ty KVH xuất bản cuốn “Vững tập nghệ thuật thị giác Nam Định” (tập 1 và tập 2) ấn hành năm 2021, 2022 giới thiệu 230 tác phẩm của 38 họa sĩ Nam Định qua nhiều thời kỳ. Đây là dự án xã hội hóa do Chương trình “Hành trình nghệ thuật KVH Arts Journey” tài trợ thực hiện và sự hỗ trợ của cộng đồng các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân yêu nghệ thuật trên toàn quốc. Ngay sau khi phát hành, cuốn “Vững tập nghệ thuật thị giác Nam Định” được giới thiệu tới các nhà sưu tầm, phòng trưng bày, các tổ chức xã hội, cơ sở giáo dục nghệ thuật, giới phê bình nghiên cứu mỹ thuật và đông đảo công chúng yêu hội họa nhằm giúp các tác giả, tác phẩm có cơ hội tiếp cận, lan tỏa rộng

rãi, lâu dài hơn tới công chúng trong và ngoài nước. Đến năm 2023, tại Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam (Hà Nội), Bộ môn Mỹ thuật (Hội VHNT) tỉnh đã phối hợp với họa sĩ trẻ Vũ Tuấn Việt, nhà sưu tập Lưu Danh Quang tổ chức Triển lãm “Non Côi Sông Vị” - triển lãm tranh đầu tiên, quy mô lớn của mỹ thuật Nam Định với 59 tác phẩm xuất sắc của 25 họa sĩ Nam Định. Các tác phẩm hội họa đặc sắc đã tái hiện toàn diện, sinh động, đa sắc màu về đẹp quê hương, đất nước, con người Việt Nam với nhiều phong cách, thể loại. Các tác phẩm được đầu tư công phu, phản ánh trung thực quá trình lao động nghệ thuật, bước đầu định hình quan điểm sáng tác của mỹ thuật Nam Định thời kỳ mới trên con đường hội nhập và phát triển với mỹ thuật cả nước.

Năm 2024, câu lạc bộ họa sĩ trẻ Nam Định đã tổ chức các chuyến đi trải nghiệm thực tế, tìm kiếm đề tài, lấy tư liệu để sáng tác tại các huyện: Giao Thủy, Nam Trực, Trực Ninh và tỉnh Thái Bình; tham dự Triển lãm Mỹ thuật “Nắng xuân” tại thành phố Hải Phòng. Tham gia Triển lãm Mỹ thuật khu vực đồng bằng sông Hồng lần thứ 29 tại thành phố Hải Phòng, mỹ thuật Nam Định có 17 tác phẩm tranh của 17 họa sĩ được chọn trưng bày tại triển lãm. Nhiều tác phẩm xuất sắc được Hội đồng nghệ thuật Trung ương đánh giá cao; trong đó, tác phẩm “Mùa về trên dải miền Trung” (lụa) của họa sĩ Trần Văn Thăng đoạt giải Khuyến khích; tác phẩm “Sự chuyển đổi” (lụa) của họa sĩ Trần Hậu được chọn giới thiệu tham dự Giải thưởng VHNT do Liên hiệp các Hội VHNT Việt Nam tổ chức. Bộ môn Mỹ thuật đã tổ chức triển lãm tranh nhân dịp kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng thành phố Nam Định. Tham dự Triển lãm Mỹ thuật toàn quốc đề tài “Lực lượng vũ trang - chiến tranh cách mạng” năm 2024 tại Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam,

mỹ thuật Nam Định có 4 họa sĩ: Vũ Xuân Dương, Trần Văn Thăng, Lương Văn Phương, Nguyễn Thị Nga tham gia trưng bày tại triển lãm.

Các tác phẩm: “Trước giờ huấn luyện” (sơn dầu), “Khát vọng vươn cao” (acrylic), “Tổ quốc nhìn từ biển” (sơn mài), “Nắng thao trường” (sơn dầu) của các họa sĩ Nam Định góp phần tuyên truyền, giáo dục cán bộ, chiến sĩ lực lượng vũ trang và nhân dân, nhất là thế hệ trẻ tiếp tục phát huy truyền thống cách mạng, hun đúc tinh thần yêu nước, lòng tự hào dân tộc. Tại Festival Mỹ thuật trẻ lần thứ 7 năm 2024 do Cục Mỹ thuật, Nhiếp ảnh và Triển lãm (Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) chủ trì, phối hợp tổ chức tại Hà Nội, họa sĩ trẻ Vũ Tuấn Việt đã xuất sắc đoạt giải ba với tác phẩm tranh sơn dầu “Hiện thực song song”.

Để mỹ thuật Nam Định ngày càng phát triển, hội nhập, thời gian tới, Hội VHNT tỉnh tiếp tục phát huy khả năng sáng tạo, phát triển đội ngũ họa sĩ; tổ chức các chuyến đi thực tế, tham dự các trại sáng tác, tạo điều kiện cho hội viên sáng tác nhiều tác phẩm hội họa có giá trị tư tưởng và nghệ thuật cao. Tăng cường hội thảo, tập huấn, sinh hoạt chuyên môn, kết nạp hội viên xây dựng Bộ môn Mỹ thuật ngày càng lớn mạnh. Tích cực tổ chức và tham dự các cuộc thi, cuộc vận động sáng tác VHNT; tham gia các cuộc trưng bày, triển lãm mỹ thuật các tỉnh, thành phố, khu vực và toàn quốc. Thông qua đó để các họa sĩ có điều kiện quảng bá, giới thiệu tác phẩm đến công chúng. Đẩy mạnh tuyên truyền, định hướng sáng tác mỹ thuật giai đoạn mới cho hội viên và toàn xã hội, gìn giữ, phát huy các di sản mỹ thuật truyền thống của dân tộc, tiếp thu tinh hoa mỹ thuật thế giới, góp phần phát triển nền mỹ thuật của quê hương Nam Định